

Kwaliteit van bestuur.

De afgelopen maanden heeft de fractie van HartvoorWassenaar zich verwonderd over enige voorvallen in de raad en in het algemeen de gang van zaken die de kwaliteit van bestuur direct raken.

In de fractie is daar over nagedacht. Het heeft ons er toe aangezet om hier bijzondere aandacht aan te geven en er een raadsvergadering aan te besteden.

De directe aanleiding voor het onbehagen en ongenoegen zijn drie raadsvoorstellen en de brief van de burgemeester.

- kredietaanvraag centrumplan
- kredietaanvraag sporthal
- beheersplan openbare ruimte en de kosten er van

Het is nagenoeg onmogelijk om de drie raadsvoorstellen te begrijpen, de gevolgen er van te voorzien en vast te stellen wat nu het echte besluit is.. Ook na behandeling in de commissies en de raad blijven zeer grote vraagtekens bestaan bij wat de raadsbesluiten nu eigenlijk inhouden.

De brief van de burgemeester maakt alles moeilijker. In het kort: het beperkt de mogelijkheden van de raad om met name haar controlerende taken uit te voeren.

Historisch perspectief.

Per 1 januari 2013 zijn de ambtelijke organisaties van Wassenaar en Voorschoten gefuseerd. Een van de belangrijke redenen was dat de individuele organisaties niet in staat zouden zijn de toekomstige "opgaven" aan te gaan.

In 2016 wordt door BMC een bestuurskracht onderzoek uitgevoerd (zie bijlage 1). De bestuurskracht van Wassenaar wordt op 3 van de 4 punten negatief beoordeeld. In het eerste concept van de conclusies wordt geadviseerd om zo snel als mogelijk met Voorschoten te fuseren om het noodzakelijke niveau van bestuurskracht te ontwikkelen.

De gefuseerde ambtelijke organisatie is niet in staat om door verbetering van kwaliteit van bestuur de bestuurskracht op een voldoende niveau te brengen. Een fusie van de gemeenten Wassenaar en Voorschoten zou de eenduidigheid van bestuur en de directe aansturing van het ambtelijke organisatie versterken en daarmee de bestuurskracht verbeteren.

Een fusie van Wassenaar en Voorschoten blijft uit.

In de jaren er na wordt geen duidelijkheid over de ambtelijke organisatie geleverd. Vele hoog gekwalificeerde ambtenaren op sleutelposities verlaten de organisatie.

Onder druk van budgetbeperkingen komt de ambtelijke organisatie nog verder in het nauw.

In 2018 wordt de bestuurlijk kwaliteit van de gemeente Wassenaar gherdefinieerd. Wassenaar wordt uitvoeringgemeente. De twee andere categorieën zijn regiegemeente en netwerkgemeente.

Per 1 september 2021 wordt de gefuseerde WODV opgesplitst tussen Wassenaar en Voorschoten.

Sindsdien zijn niet of nauwelijks verbeteringen zichtbaar. Het aandeel tijdelijke krachten op sleutelposities is zeer aanzienlijk, de werkzaamheden te omvangrijk voor de bemanning. Kennis is verloren gegaan.

De belangrijkste conclusie is dat ten opzichte van de laatste meting van de bestuurskracht in 2016 de ontwikkeling niet gunstig is geweest. De kwaliteit van bestuur is niet verbeterd en heeft dus niet geleid tot verbetering van bestuurskracht. Dit is zorgelijk.

Metingen en vergelijkbaarheid

De bestuurskrachtmeting uit 2016 is de laatste "objectieve" brede meting.

Vergelijkingen met andere gemeenten zijn niet gemakkelijk.

Op deelgebieden kunnen regelmatig vergelijkingen worden gemaakt.

Niet vaak "scoort" de gemeente Wassenaar.

Onlangs kwam het rapport van de rekenkamer beschikbaar over wegen, bruggen, onderdoorgangen en de organisatie voor het beheer er van. Wassenaar bleef achter bij de 3 andere gemeenten.

De provincie Zuid-Holland maakt op en aantal onderwerpen vergelijkingen. Zij doet dit vanuit haar toezichthoudende rol.

De onderwerpen zijn:

1. Ruimtelijke ordening
2. Omgevingsrecht
3. Monumentenzorg en archeologie
4. Informatie- en archiefbeheer
5. Huisvesting vergunninghouders
6. Financien

Zie website provincie Zuid-Holland, interbestuurlijk toezicht.

De provincie kent 3 classificaties: rood, geel en groen. Met die classificaties beoordeelt de provincie de 50 gemeenten in haar gebied.

Wassenaar krijgt driemaal de beoordeling "groen" en driemaal de beoordeling "geel".

In de provincie Zuid-Holland krijgen 11 gemeenten de beoordeling 5 keer "groen". 20 gemeenten krijgen 4 keer "groen".

Op basis van deze vergelijking moet Wassenaar 62% van de gemeenten voor laten gaan.

Een andere jaarlijkse vergelijking is de rangschikking die door Elsevier wordt gemaakt met haar "beste gemeente om in te wonen". Zie website Elsevier.

Vele jaren stond Wassenaar hoog genoteerd. Maar in 2022 zakte Wassenaar naar de 28e plaats, nog achter Oegstgeest (10e) en Zoeterwoude (24).

Tegelijkertijd nemen al vele jaren de gemeenten Bloemendaal, Laren, Rozendaal en Heemstede consistent in de top plaats.

Kwaliteit van bestuur

Er zijn voldoende redenen om niet zorgeloos naar de kwaliteit van bestuur te kijken. Aandacht voor kwaliteit moet een centrale plaats innemen.

Van daar uit zal de kwaliteit van bestuur een positieve ontwikkeling moeten doormaken.

Zodat de bestuurskracht van Wassenaar op het vereiste niveau wordt gebracht.

HartvoorWassenaar zal in de week voorafgaand aan de raadsvergadering een aantal moties aan de raad doen toekomen.